

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Серія «Наука»

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ НФаУ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ

Матеріали науково-практичної конференції
за підсумками практики студентів НФаУ

10 квітня 2014 року
м. Харків

Харків
НФаУ
2014

УДК 615.1:371.388

А 43

Редакційна колегія: проф. В. П. Черних, проф. І. С. Гриценко, доц. С. В. Огарь, О. Я. Барковська, Ю. Г. Валігура

Актуальні питання практичної підготовки студентів НФаУ
А 43 в Україні та за кордоном : матер. наук.-практ. конф. за підсумками практики студ. НФаУ (10 квітня 2014 р., м. Харків). – Х. : НФаУ, 2014. – 116 с. – (Серія «Наука»).

Збірник містить матеріали конференції за результатами проходження навчально-виробничої практики студентів Національного фармацевтичного університету та коледжу НФаУ. Розглянуті напрями співробітництва університету з підприємствами, установам, організаціями фармацевтичної галузі з питань підвищення якості професійно-практичної підготовки фахівців фармації. Наведені результати проходження практики студентів НФаУ. Висвітлені проблемні аспекти виробничої практики як важливої складової навчального процесу.

Для викладачів, студентів НФаУ, практичних представників фармації.

Матеріали подаються мовою оригіналу.

УДК 615.1:371.388

© НФаУ, 2014

УДК 615.1:37.091.33-027.22

**ФАРМАКОГНОСТИЧНА ПРАКТИКА – ВАЖЛИВА
СКЛАДОВА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ**

Тюкіна В.М., Золотайкіна М.Ю., Шемчук О.В., Рудакова О.В.

Коледж НФаУ

Фармакогнозія відноситься до професійно – практичних дисциплін, яка вивчає дикорослі та культивовані лікарські рослини. Вона відіграє провідну роль у підготовці фахівців зі спеціальності «Фармація».

При викладанні курсу фармакогнозії в коледжі НФаУ студенти спочатку освоюють теоретичний матеріал на лекційних та практичних заняттях, де використовуються різні наочні посібники – гербарії лікарських рослин, колекції зразків лікарської рослинної сировини, слайди, атласи лікарських препаратів рослинного походження, колекції ефірних та жирних олій з рослин. Все це максимально наближає студентів до сприйняття лікарських рослин в природних умовах та їх значення у практичній професійній роботі фахівців фармації.

Фармакогностична підготовка передбачає теоретичне і практичне навчання спеціалістів фармації в області заготівлі, сушіння, зберігання лікарської рослинної сировини та використання лікарських засобів рослинного походження в лікуванні населення і профілактиці захворювань.

Для поглиблення теоретичної підготовки, практичних навичок та завдань, що пов'язані з раціональним природокористуванням, заготівлею, сушінням лікарської рослинної сировини студенти проходять фармакогностичну практику.

Фармакогностична практика є ваговою частиною практичної підготовки студентів.

Метою навчальної практики з фармакогнозії є вивчення дикорослих лікарських рослин в різних екологофітоценотичних місцевостях, по-

глиблення знань з основ систематики рослин, закріплення навичок гербаризації лікарських рослин.

Велика перевага фармакогностичної практики перед іншими видами практик полягає в тому, що вона відкриває широкі можливості вивчення рослин в їх природному оточенні, бо проходить безпосередньо на базах ботанічних садів Харківського національного університету ім. Каразіна, Нікітського ботанічного саду у м. Ялті, фармакопейних ділянках Національного фармацевтичного університету.

Студенти на практиці не пасивні спостерігачі, а активні учасники. Під час фармакогностичної практики вони знайомляться з особливостями заготівлі, сушіння різних груп лікарської рослинної сировини, враховуючи їх властивості. Вони засвоюють прийоми агротехніки культивування лікарських рослин вегетативним та насінним методами в ботанічних садах, теплицях, оранжереях. Оволодівають технікою гербаризації лікарських рослин та методами визначення тотожності свіжої лікарської рослинної сировини за морфологічними ознаками та за допомогою експрес - аналізу в польових умовах на наявність різних груп біологічно-активних сполук: антраценпохідних, дубильних речовин, алкалоїдів. Студенти знайомляться з можливими домішками ботанічно близьких рослин, складають скорочену характеристику на кожен заготовлений рослинний матеріал в щоденнику з практики.

Ознайомлення з організацією заготівлі лікарської рослинної сировини проходить з попереднім визначенням запасів сировини в природних умовах методами пробної ділянки, проекційного покриття та модельної гілки. Для засвоєння прийомів збору студенти складають інструкції підготовчої роботи заготівлі рослинної сировини. При заготівлі студенти характеризують лікарські рослини за схемою: фаза розвитку, термін збирання, техніка збирання, нормативні вимоги до якості сировини, ознаки можливого браку.

За період проходження навчальної практики з фармакогнозії студенти ретельно оформлюють щоденник, в якому представлені зібрані мікрогербарії лікарських рослин та їх морфологічна характеристика.

Знання з фармакогнозії збагачують світогляд фармацевта, допомагають зрозуміти значення рослин для створення лікарських препаратів. Неможливо вивчити фармакогнозію відірвано від природи, суспільства та майбутнього планети.

Досягти високого рівня знань і оволодіння практичними навичками можна лише при комплексному підході до вивчення лікарських рослин з використанням глибокого взаємозв'язку між окремими дисциплінами, такими як фармакологія, фармацевтична хімія, ботаніка, які допомагають в розкритті залежності фармакологічної дії лікарських рослин від їх хімічного складу. Тому при вивченні рослин в природних умовах на базах практики студентам подається інформація не тільки про ботанічні особливості кожної рослини, умови її вирощування, заготівлю, зберігання ЛРС, але і про основні БАР, їх лікувальні властивості, що дійшли до нас з давніх часів та про сучасні препарати на основі ЛРС. Це максимально наближає студентів до їх практичної діяльності в аптечній мережі у подальшому.

Після фармакогностичної практики рослини, їх лікувальні можливості носять для студентів вже не абстрактну, а конкретну інформацію. Студенти стають спроможними орієнтуватись в схожих видах лікарських рослин, відрізнити офіційні лікарські рослини від неофіційних, розуміють як і чому використовують лікарські рослини при лікуванні різних захворювань.

Фармакогностична практика стає стратегічним підходом до підготовки фахівця в галузі фармації. Вона вчить фармацевта дбати про здоровий спосіб життя як свого, так і пацієнта, допомагати людям, завдяки своїм знанням, адже в основу знань з лікарських рослин закладені природні фактори зцілення людини. Вона створює основу для подальшого більш поглибленого вивчення фармакогнозії, фармако-біологічних властивостей лікарських рослин і їх застосування у науковій та народній медицині. Підігриває цю зацікавленість все зростаюча кількість на ринку України препаратів, до складу яких включені лікарські рослини. Тим більше, що анотації до них часто носять досить обмежену кількість інформації.

Таким чином, фармакогностична практика має велике значення у формуванні особистості майбутнього фахівця фармації, піднімає рівень знань, духовно збагачує, надихає студентів до філософського ставлення до самого життя, в якому вони у своїй практичній діяльності будуть неодноразово користуватися лікарськими препаратами рослинного походження.

УДК 373.1.02.:51-2

**ИТОГИ ПРОХОЖДЕНИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННОЙ ПРАКТИКИ
ПО АПТЕЧНОЙ ТЕХНОЛОГИИ ЛЕКАРСТВ НА БАЗЕ
АПТЕК В ИТАЛИИ**

Погосова П.А., проф. Вишневская Л.И., доц. Зубченко Т.Н.

Кафедра аптечной технологии лекарств им. Д.П. Сала

По стандартам ВОЗ, Италия относится к числу стран, где предоставляются лучшие медицинские услуги. Она является лидером в Европе в области медицины благодаря передовому здравоохранению, природным и климатическим условиям. Итальянцы — здоровая нация, они уверены, что их крепкое здоровье — не заслуга отечественной медицины, а следствие регулярного употребления красного вина, оливкового масла и средиземноморской пищи. По данным ООН, средняя продолжительность жизни в стране составляет 76 лет для мужчин и 82 года для женщин. Медицинский персонал Италии считается одним из самых высококвалифицированных, а по числу врачей на душу населения страна занимает первое место в мире (1 врач на 160 жителей).

Сегодня в Италии продажа безрецептурных препаратов разрешена в специальных отделах супермаркетов и так называемых парааптеках, где также предлагается косметика и гигиенические средства. Эта норма в Италии действует с 2006 г.

Парааптеки могут открывать только зарегистрированные фармацевты, которые предоставляют консультации относительно продаваемых безрецептурных препаратов.

ЗМІСТ

Формування основних компетенцій ефективного фахівця фармації: програми підтримки та розвитку молодих фахівців у мережах аптек «Українського Аптечного Холдингу»	
<i>Курбанова О.А., Пархоменко Н.В.</i>	3
Лучшие возможности для молодых талантов	
<i>Волошина Т.М.</i>	5
Современные тенденции развития молодежных программ в фармации	
<i>Рыжова Е.В.</i>	7
Рецептурно – виробничий відділ аптеки: реалії сьогодення та перспективи майбутнього	
<i>к.ф.н. Красуля О.І.</i>	10
Досвід проведення практик з фармакогнозії і фармацевтичної ботаніки в ДонНМУ ім. М. Горького	
<i>доц. Донченко Н.В., Таллер О.Ю., Нікітіна О.О.</i>	14
Некоторые вопросы организации медицинской помощи сельскому населению	
<i>Крупеня В.И., Просоленко Н.В.</i>	16
Роль психологічної служби у формуванні професійної спрямованості майбутніх фахівців фармацевтичної галузі	
<i>доц. Пляка Л.В.</i>	18
Система дистанційного координування практичною підготовкою як елемент забезпечення її якості	
<i>Івахненко С.М., Барковська О.Я.</i>	20
Структурно-змістовні аспекти практичної підготовки студентів спеціальності фармація	
<i>Барковська О.Я., Валігура Ю.Г.</i>	22
Проблеми та перспективи взаємодії коледжу НФаУ з роботодавцями	
<i>Гузєва В.В., Гаврилова Н.Б.</i>	25
Фармакогностична практика – важлива складова практичної підготовки молодших спеціалістів фармації	
<i>Тюкіна В.М., Золотайкіна М.Ю., Шемчук О.В., Рудакова О.В.</i>	31
Итоги прохождения производственной практики по аптечной технологии лекарств на базе аптек в Италии	
<i>Погосова П.А., проф. Вишневская Л.И., доц. Зубченко Т.Н.</i>	34
Досвід проходження виробничої практики з АТЛ на базі аптеки № 1 клінічної лікарні «ФЕОФАНІЯ»	
<i>Коноваленко І.С., проф. Половко Н.П.</i>	37
Проведення навчально-польової практики з фармацевтичної ботаніки у студентів факультету з підготовки іноземних громадян	
<i>проф. Гонтова, Т.М., доц. Гапоненко В.П.</i>	38
Роль практичної підготовки студентів біотехнологів в освітній траєкторії	
<i>проф. Стрельников Л.С., доц. Стрілець О.П., ас. Калюжная О.С., ас. Івахненко О.Л.</i>	40
Вітчизняне фармацевтичне підприємство «Дарниця» як база проходження практики європейського зразку для студентів НФаУ	
<i>Луценко І.В., доц. Спиридонов С.В.</i>	43
Практика на фармацевтическом предприятии «NOBELFARMA» как определяющее звено в выборе дальнейшей профессии	
<i>Кая Дениз., доц. Спиридонов С.В.</i>	45
Виробнича практика з промислової технології лікарських засобів	
<i>Еванесян Н. А., доц. Ковалевська І. В.</i>	47
Вимоги сучасної фармації: «Фармінформація і фармацевтична опіка»	
<i>Бондаренко Д.В., проф. Зупанець І.А., доц. Семенов А.М.</i>	48

Науково-виробниче видання

Серія «Наука»

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ НФаУ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ

Матеріали науково-практичної конференції
за підсумками практики студентів НФаУ

10 квітня 2014 року
м. Харків

Відповідальний за випуск *О. М. Котенко*

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 7,25. Тираж 50 пр. Зам. № 04.07-14.

Національний фармацевтичний університет
вул. Пушкінська, 53, м. Харків, 61002

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серії ДК № 3420 від 11.03.2009.

Надруковано з готових оригінал-макетів у друкарні ФОП Петров В.В.
Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

Запис № 24800000000106167 від 08.01.2009 р.

61144, м. Харків, вул. Гв. Широнінців, 79 в, к. 137, тел. (057) 778-60-34.

e-mail: bookfabrik@rambler.ru